

01.12.2016,
Інтерфакс-Україна,
10.30 – 11.30

ПРЕС-РЕЛІЗ

ЗНИЩЕННЯ НОТАРІАТУ УКРАЇНИ, КОМУЦЕ ВИГІДНО ?!

Соціально-економічні збитки від скасування мінімальної плати за вчинення нотаріальних дій для України можуть сягнути 250 мільйонів гривень щороку, а з професії нотаріуса масово підуть фахівці – Нотаріальна палата України

Нотаріальна спільнота стурбована урядовою ініціативою скасувати мінімальну плату за вчинення нотаріальних дій, в рамках дерегуляції бізнесу, та наголошує на збереженні регулювання такої плати як гарантування належного рівня охорони, захисту та створення ефективних умов для реалізації прав фізичних і юридичних осіб.

*"Ми підтримуємо прагнення Уряду привести у відповідність нормативно-правові акти в рамках дерегуляції та спрощення механізмів ведення бізнесу. Однак наголошуємо, що Указ Президента України № 762 від 10 липня 1998 року «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій» (далі – «Указ»), який Уряд має на меті «скасувати», ми не вважаємо таким, що обмежує бізнес і створює адміністративний тиск. Навпаки, цей акт був прийнятий з метою збільшення надходжень до державного бюджету та впорядкування діяльності приватного нотаріату. Саме так зазначено в тексті Указу. Це дало змогу громадянам і юридичним особам не обирати між державним чи приватним нотаріусом, а останнім – повноцінно здійснювати свої функції. Нотаріус не є підприємцем! Відповідно до Закону України «Про нотаріат» нотаріус – це уповноважена державою фізична особа, яка посвідчує права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняє інші нотаріальні дії, передбачені законом, з метою надання їм юридичної вірогідності. Професія нотаріуса має соціальну спрямованість. Нотаріус сприяє громадянам, підприємствам, установам і організаціям у здійсненні їх прав та захисті законних інтересів, роз'яснює права і обов'язки, попереджає про наслідки вчинюваних нотаріальних дій для того, щоб юридична необізнаність не могла бути використана їм на шкоду. Діяльність нотаріуса не зачіпає інтереси бізнесу, а сам він виконує виключно покладені на нього державою повноваження, передбачені Законом: здійснює функції державного реєстратора прав на нерухоме майно та бізнесу, фінансовий моніторинг, контролює своєчасність сплати податків до бюджету, посвідчує безспірність правочинів» – зазначає **Володимир Марченко, президент Нотаріальної палати України.***

Нагадуємо, що 23 листопада на засіданні Кабінету Міністрів України було внесено проект Указу Президента України «Про визнання таким, що втратив чинність, Указу Президента України № 762 від 10 липня 1998 р.». Це дало інформаційний привід для ряду ЗМІ говорити проте, що Кабінетом Міністрів України скасовано мінімальну плату за вчинення нотаріальних дій на рівні 1%.

Подібні інформаційні повідомлення були спростовані Нотаріальною палатою України (далі – НПУ) вже 24 листопада та оприлюднені на офіційному сайті організації в мережі Інтернет.

«Від здійснення нотаріусом своїх функцій наповнюються місцеві бюджети, сплачуються платежі до Пенсійного фонду, нотаріус створює додаткові робочі місця, а також слідує за відповідністю сплати сум податкових платежів реальній вартості майна при його відчуженні. Це означає, що нотаріус діє в інтересах держави і стоїть на сторожі законності. Негативні наслідки від скасування плати за вчинення нотаріальних дій призведуть до знищення державного нотаріату, збільшення чисельності безробітних,

зростання корупційних ризиків у сфері реєстрації прав на нерухоме майно та бізнесу. Скасування Указу Президента змусить нотаріуса стати, врешті-решт, підприємцем» – зазначає **Ольга Оніщук, приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, Віце-президент НПУ, голова Комісії НПУ з питань співробітництва з органами державної влади та місцевого самоврядування.**

Регулювання мінімальної плати за вчинення нотаріальних дій передбачено принципами Латинського нотаріату і є обов'язковою умовою для України, як члена Міжнародного Союзу Латинського нотаріату та асоційованого члена ЄС. Порушення цього принципу – крок назад на шляху до вступу в ЄС, неможливість створити транскордонне співробітництво у вчиненні нотаріальних дій, що передбачено ст. 96 Угоди про Асоціацію з ЄС та Додатку XVI переліку зобов'язань України. Скасування Указу Президента «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій» призведе до недобросовісної конкуренції та суперечитиме вимогам статті 51 Кодексу етики Міжнародного союзу Латинського нотаріату.

За словами **Кирила Нехимчука, приватного нотаріуса приватний нотаріус Вознесенського міського нотаріального округу Миколаївської області, голови відділення НПУ в Миколаївській області, члена Ради НПУ**, нотаріат не є бізнесом. Нотаріуси мають певні законодавчі обмеження у здійсненні своєї діяльності та повну матеріальну відповідальність за вчинювані нотаріальні дії. Те що дозволено підприємцю, не дозволено нотаріусу, а саме: рекламувати себе і свою діяльність, не має вибору щодо системи оподаткування та організаційно-правової форми діяльності, він не може займатися іншою діяльністю, окрім викладацької та наукової, не може делегувати свої повноваження тощо. Нотаріус виконує функції державного реєстратора прав на нерухоме майно, фінансового моніторингу, утримує і зберігає державний архів, наймає працівників, страхує свою діяльність. Нотаріальна діяльність повинна мати регулювання плати за вчинення нотаріальних дій, в іншому випадку це призведе до збіднілого нотаріату. В інтересах суспільства і держави забезпечити якісні нотаріальні дії, які гарантуватимуть належний рівень охорони та захисту, а також створюватимуть ефективні умови реалізації прав фізичних та юридичних осіб. Будь-які законодавчі ініціативи повинні проводитися через глибокий аналіз наслідків. Нотаріуси і Нотаріальна палата України готові до співпраці з Міністерством юстиції, Урядом і парламентом у формуванні і впорядкуванні плати за вчинення нотаріальних дій».

«Складається враження, що дерегуляція бізнесу, в контексті відміни мінімальної межі плати за вчинення нотаріальних дій, це не що інше, як підготовчі дії до скасування мораторію на продаж землі (який передбачено у 2017 році). Це – бажання певних осіб приховати своє майно, отримати можливість без обмеження «перекидати» нерухомість між родичами і близькими, не витрачаючи на це ані копійки на державні платежі! Інший аспект такої новації – нотаріуси масово будуть припиняти діяльність, скорочувати робочі місця, не зможуть зберігати державні архіви, накопичені за роки діяльності, а головне – здорожчають соціально значимі нотаріальні дії – оформлення спадщини, посвідчення довіреності, заяви про згоду на виїзд дитини за кордон, засвідчення копій тощо.

Нотаріальна система – надзвичайно складний та багатогранний механізм, від вилучення окремих елементів якого він просто може припинити своє існування. Спільнота нотаріусів закликає Міністерство юстиції, Уряд, Президента не допустити прийняття нормативних актів, які можуть скасувати мінімальну плату за вчинення нотаріальних дій і одним розчерком пера зруйнувати нотаріат, а отже, зруйнувати систему гарантування і забезпечення конституційних прав громадян на їх власність», - додав Дмитро Кирилюк, приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу, голова Комісії НПУ з аналітично-методичного забезпечення нотаріальної діяльності.

До відома. Згідно зі статтею 16 Закону України «Про нотаріат» Нотаріальна палата України є організацією, яка здійснює професійне самоврядування у сфері нотаріату. Нотаріальна палата України: представляє інтереси нотаріальних палат та нотаріусів у державних та інших установах; забезпечує захист соціальних та професійних прав нотаріусів; бере участь у проведенні експертиз законопроектів з питань, пов'язаних з нотаріальною діяльністю; забезпечує підвищення кваліфікації нотаріусів та їхніх помічників; здійснює контроль за дотриманням нотаріусами правил професійної етики та інші повноваження